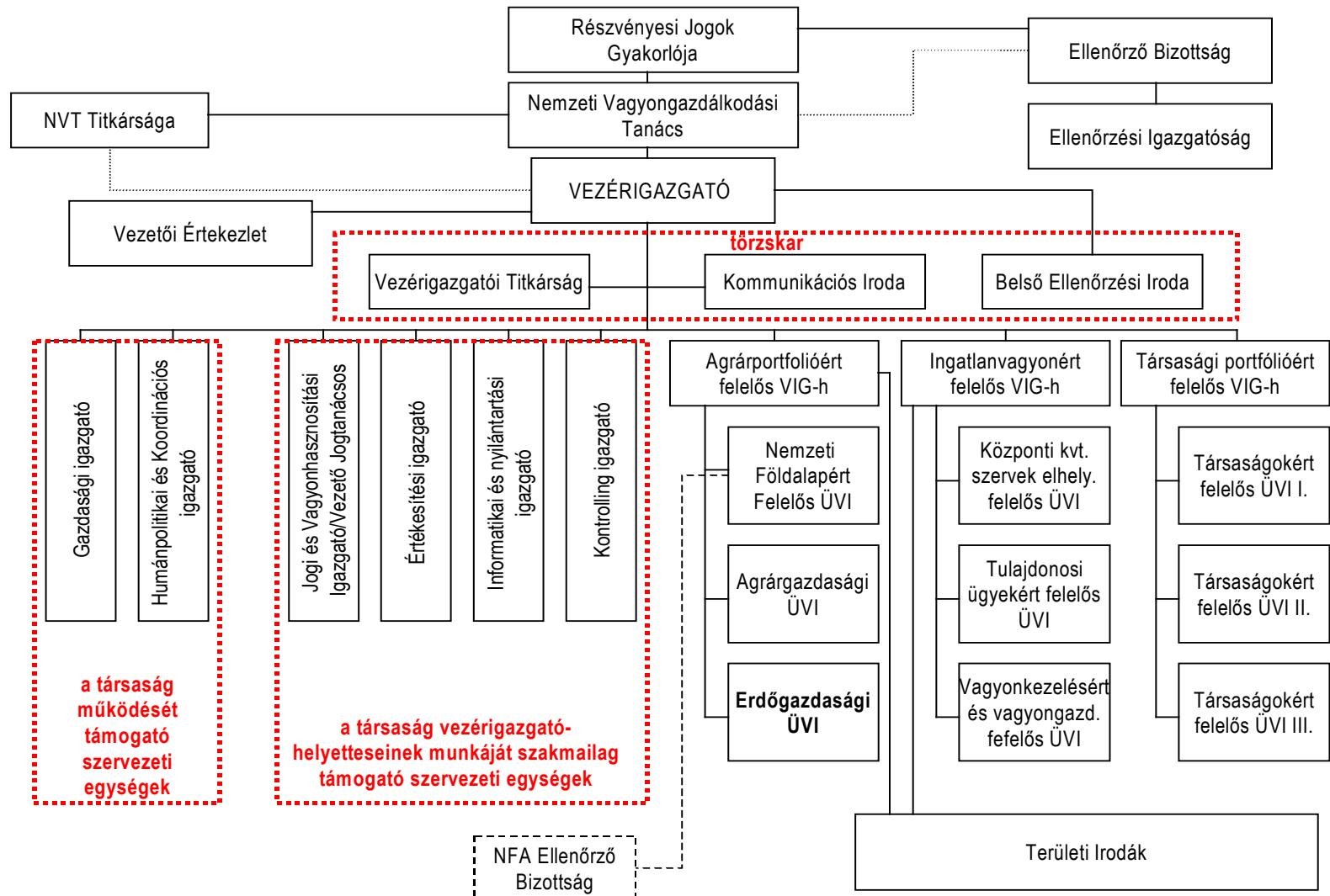

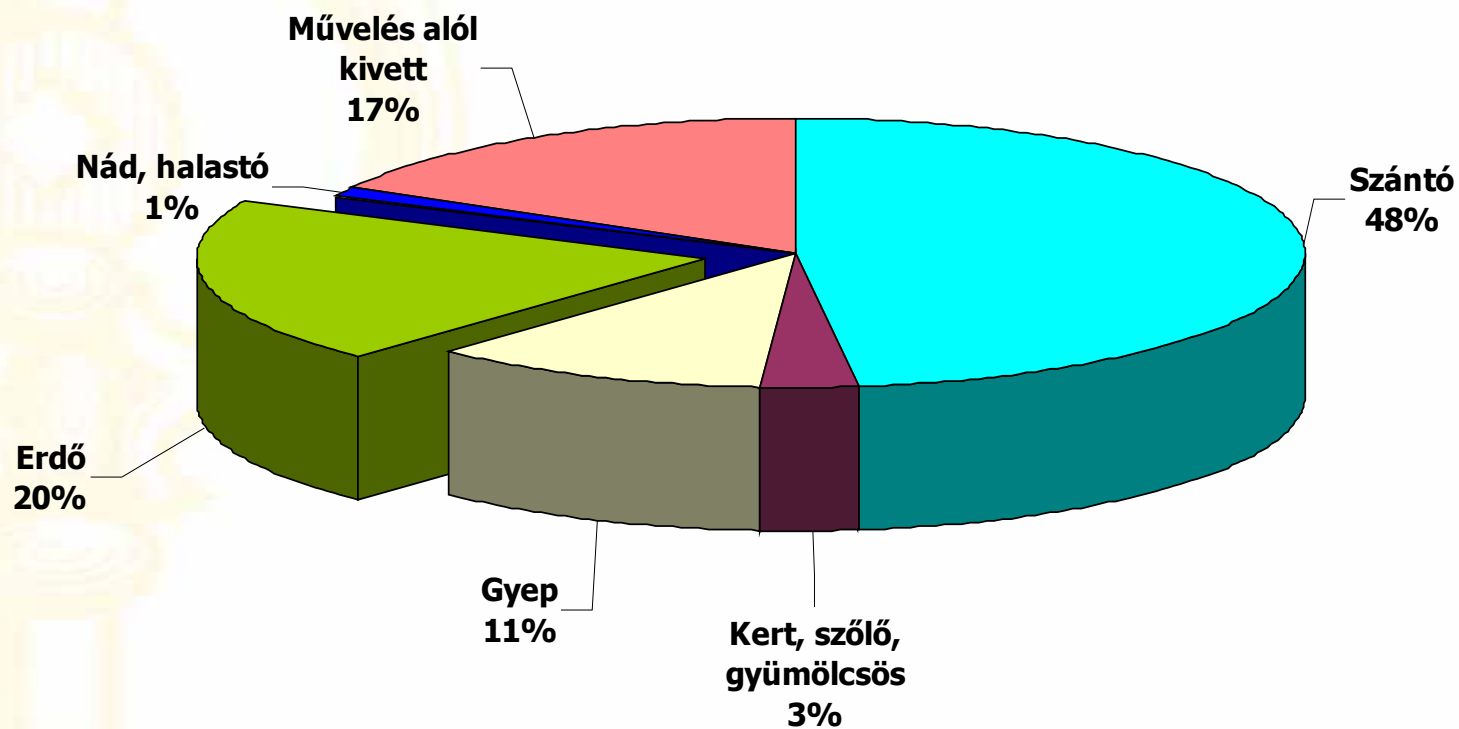
Az egységes állami erdővagyon-kezelés koncepciója, az állami erdőgazdálkodás szervezetében várható változások

**FAGOSZ Fakonferencia
2008. április 22.**

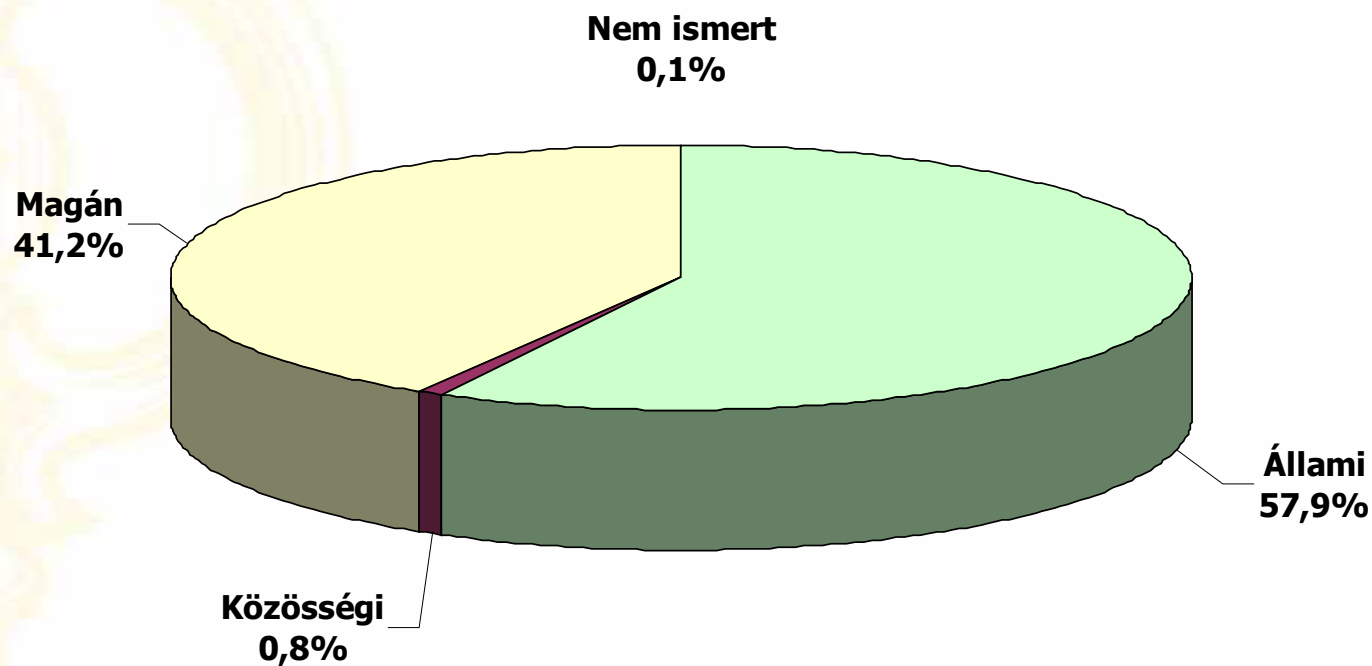
Az MNV Zrt. szervezeti felépítése

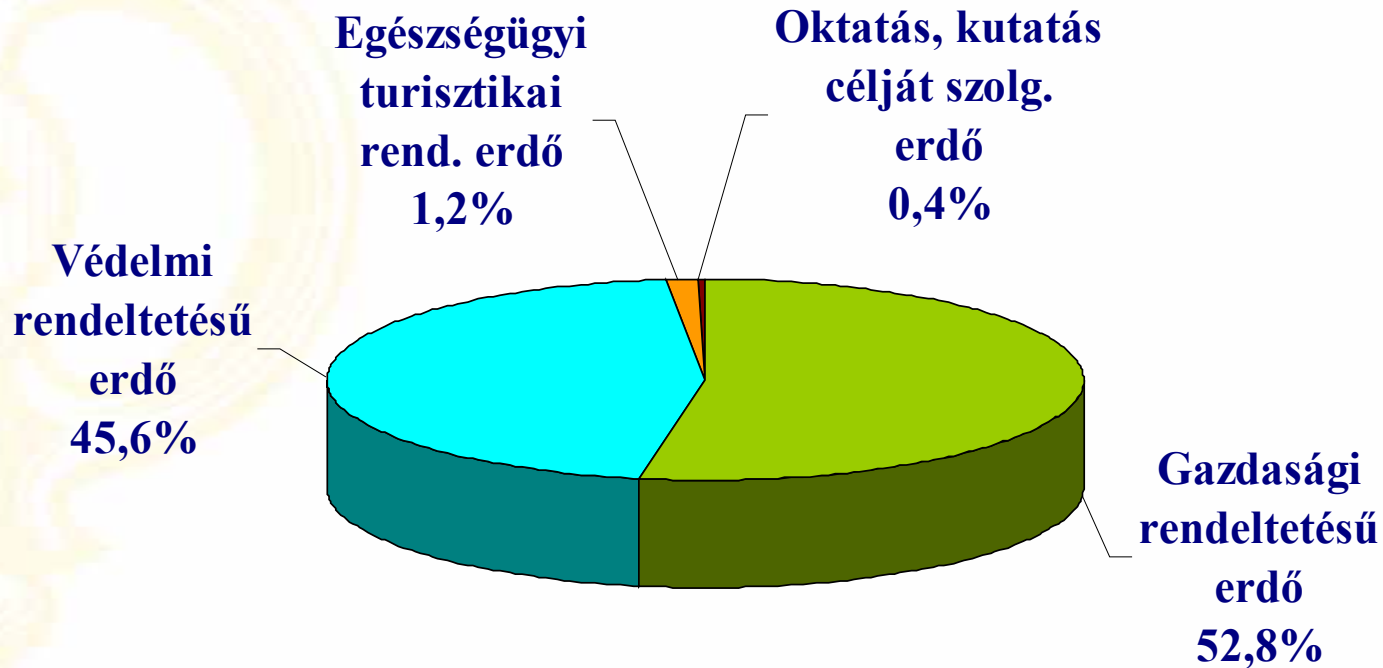
Magyarország földterülete művelési ágak szerint

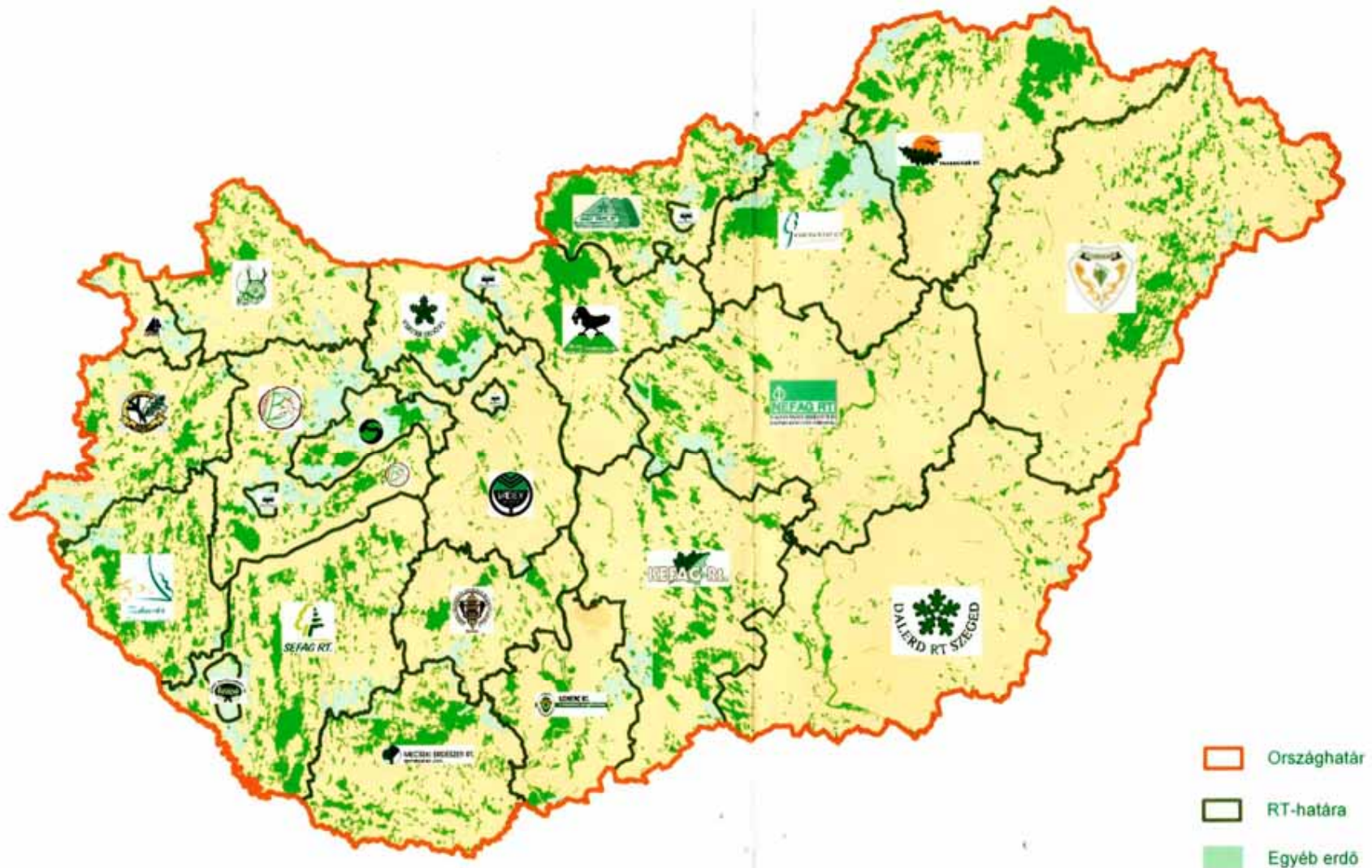
Magyarország erdőterületének tulajdonosi megoszlása

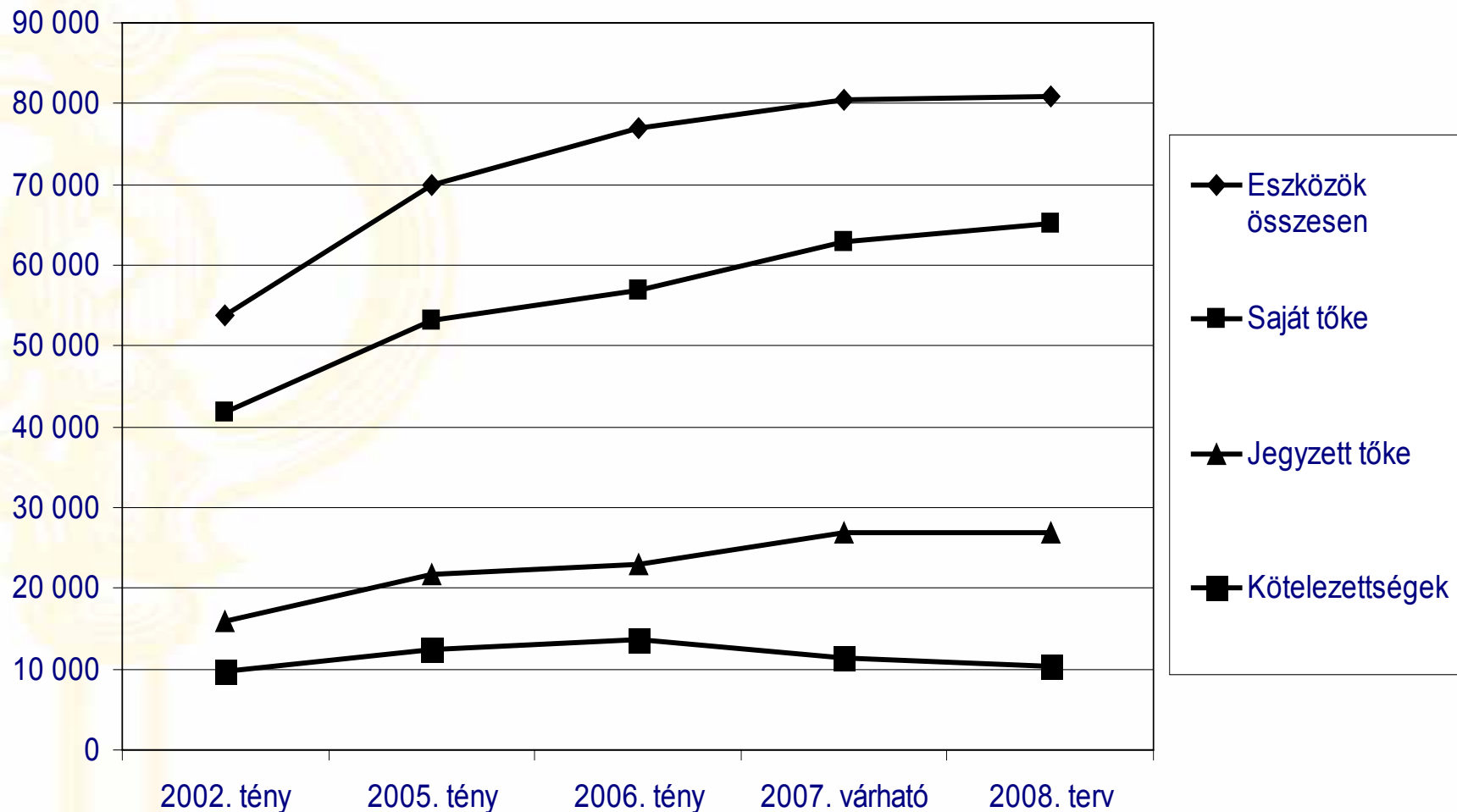
Az állami erdőterület megoszlása elsődleges rendeltetés szerint

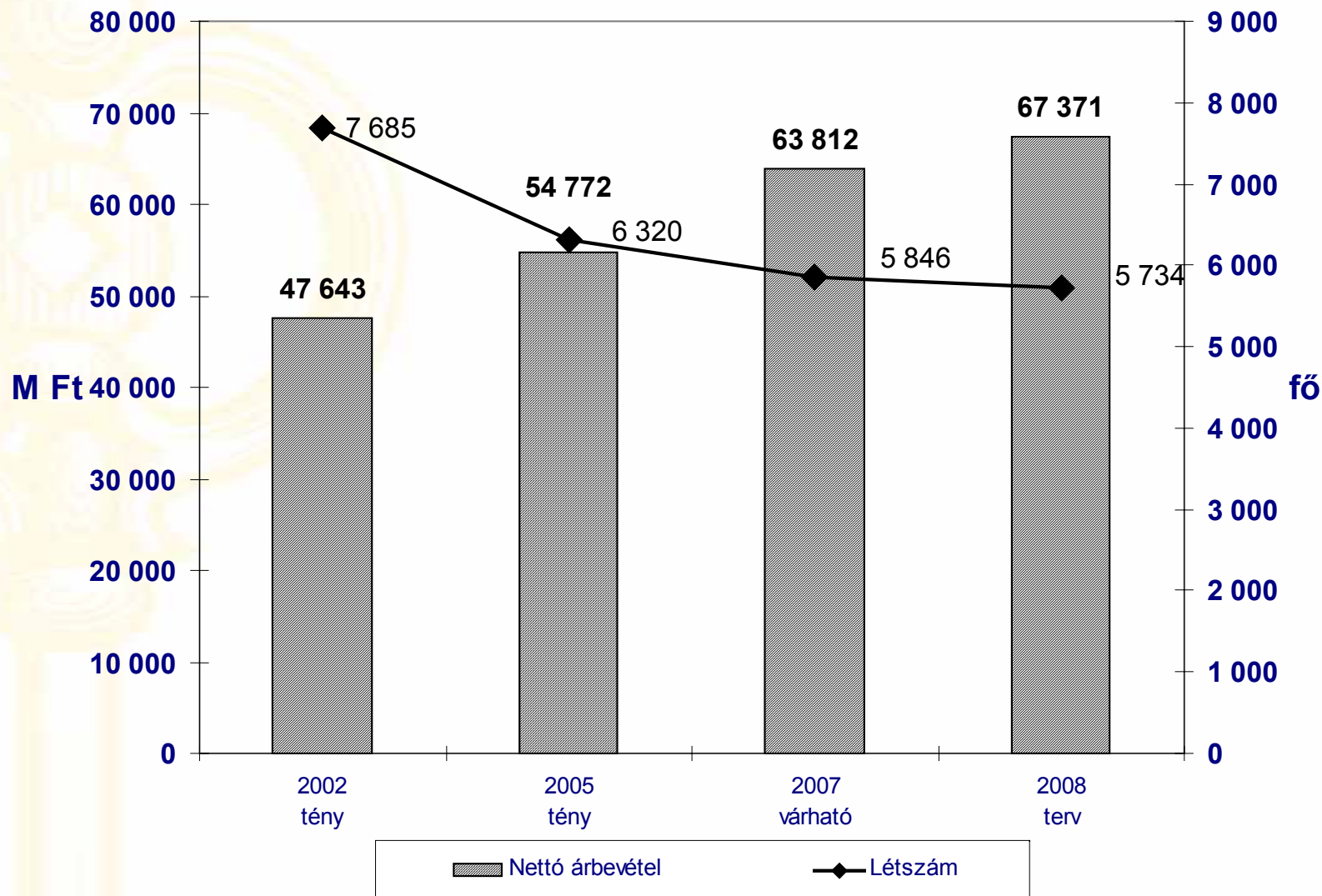
Magyarország erdőterületei és erdőgazdálkodói

Az erdészeti társaságok fontosabb mérlegadatainak alakulása

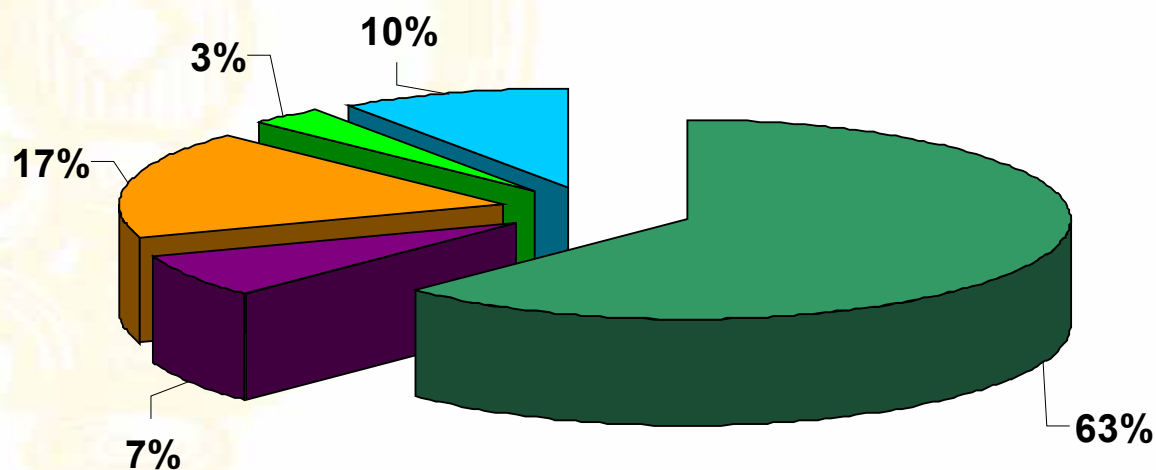

Nettó árbevétel és a létszám alakulása

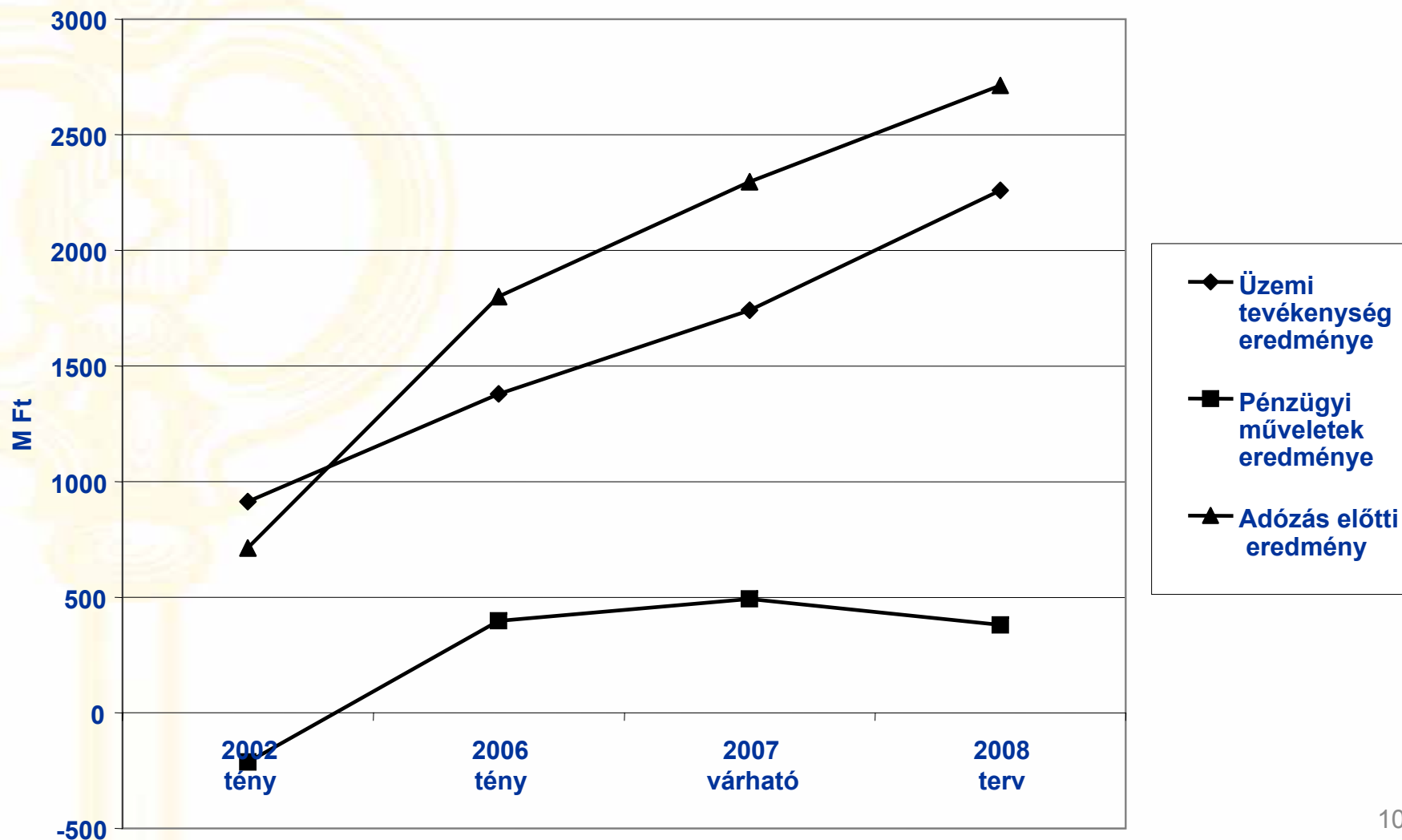

Az árbevétel megoszlása ágazatonként 2007. évben

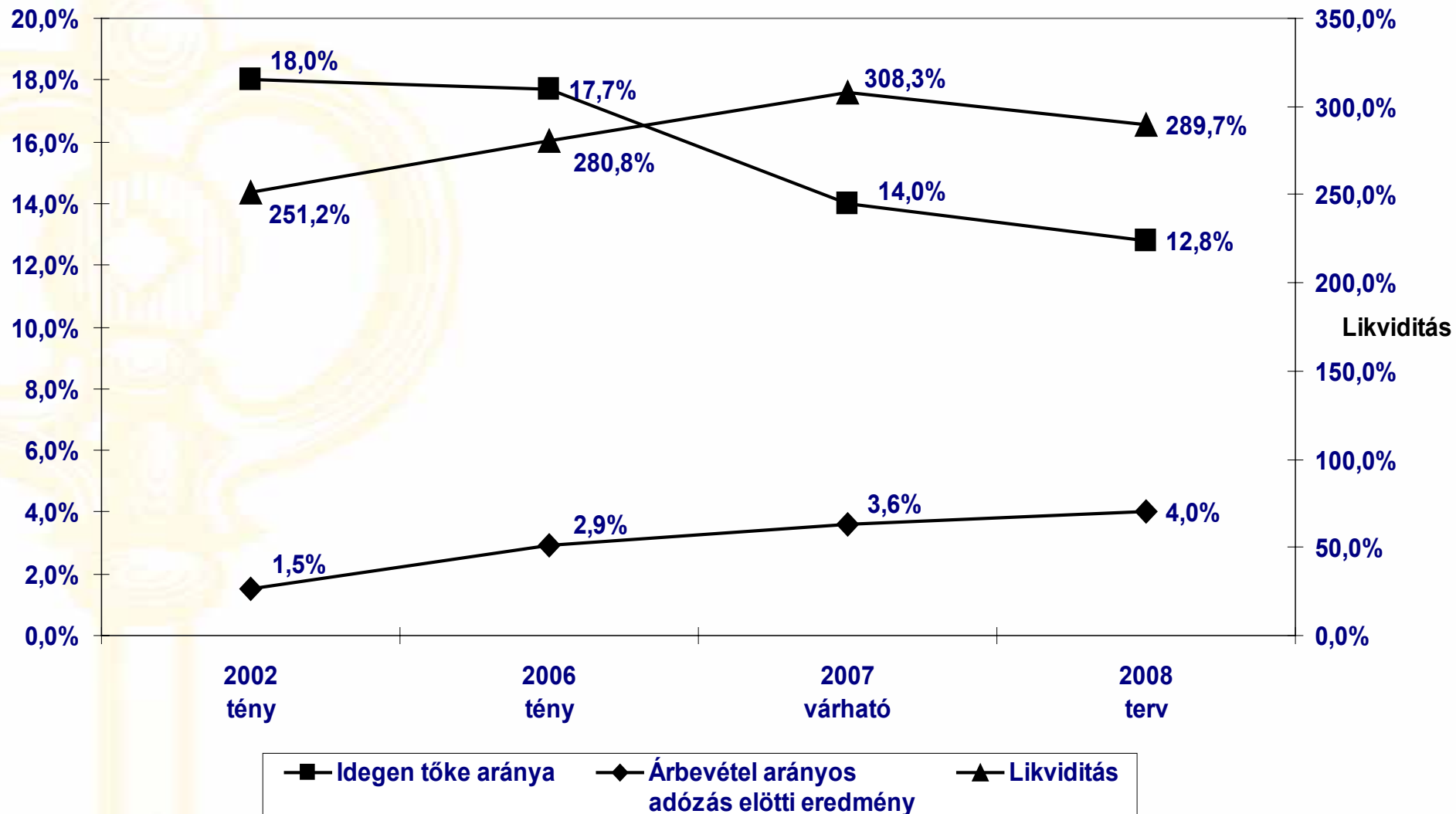

- **Fakitermelés**
- **Vadgazdálkodás**
- **Fafeldolgozás**
- **Erdőgazdasági szolgáltatás**
- **Alaptevékenységen kívüli tevékenység**

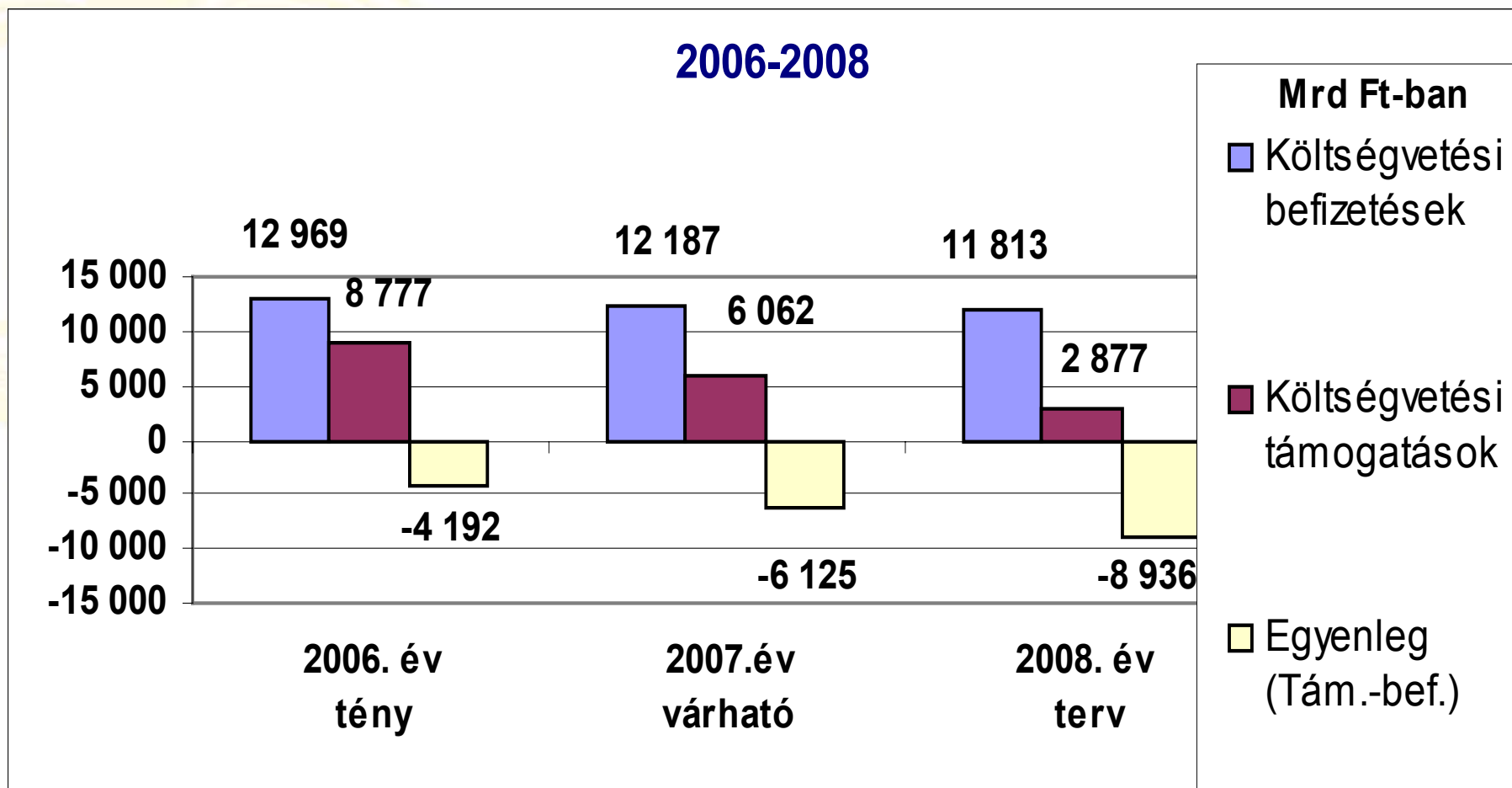
Az erdészeti társaságok eredménykimutatásának fontosabb adatai

Gazdálkodási mutatók alakulása

Az erdészeti társaságok költségvetési kapcsolatai

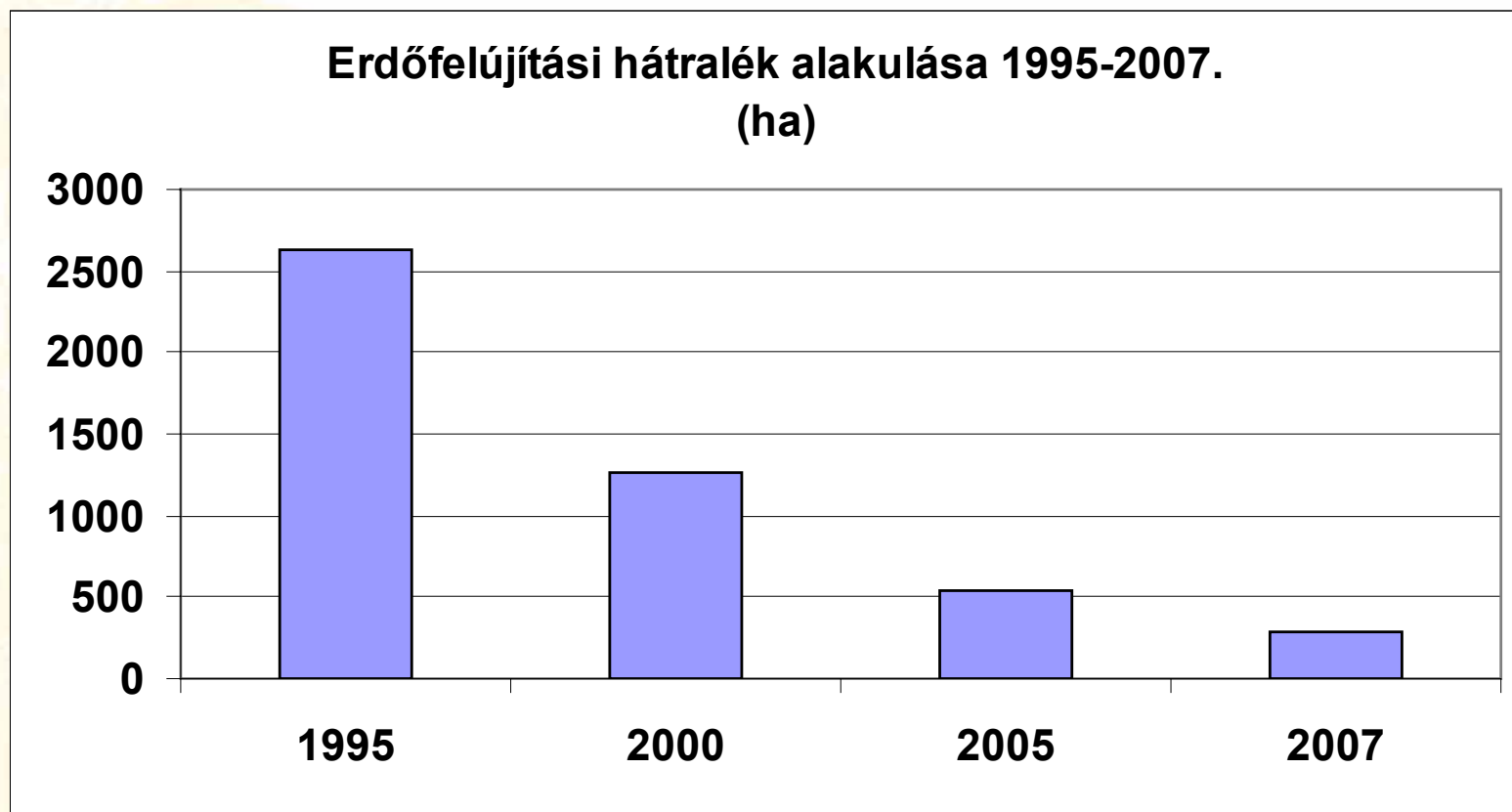

Az erdészeti társaságok erdőművelési tevékenysége

Megnevezés	2006. tény	2007. várható	2008. terv
Erdősítés alá vont területe	66 042	67 059	67 580
Erdősítés első kivétel	10 186	9 247	9 619
Pótlás	3 582	3 511	3 444
Befejezetlen ápolás	99 201	106 606	109 075
Befejezett ápolás	20 285	18 906	18 339
Befejezett erdősítés	10 015	9 880	8 412
Erdőfelújítási hátralék területe	379	293	230

Az erdészeti társaságok erdőművelési munkájának értékelése

Az MgSzH, mint szakmai felügyelet minősítése az MNV Zrt-hez tartozó erdészeti társaságok erdőgazdálkodásra vonatkozóan jó, ill. kiváló.

Fakitermelés

Megnevezés	2006. tény	2007. várható	2008. terv
Lemezipari rönk	68	62	33
Fűrészipari rönk	668	625	585
Egyéb fűrészipari alapanyag	253	289	267
Papírfa	281	258	268
Rostfa	209	243	251
Egyéb iparifa	222	213	205
Iparifa összesen	1 701	1 690	1 609
Vastag tűzifa	1 636	1 539	1 465
Összes vastagfa	3 337	3 229	3 074
Vékony tűzifa	189	164	191
Föld feletti nettó fatömeg össz.	3 526	3 393	3 265

Elsődleges faipar

m3

Megnevezés	2006. tény	2007. várható	2008. terv
Fűrészáru szélezett	24 434	24 912	27 002
Fűrészáru szélezettlen	21 389	22 093	23 569
Bányadeszka	4 955	5 140	5 190
Bútorléc	384	445	400
Parketta fríz	14 032	15 266	14 155
Rakodólap elem	70 609	66 188	65 869
Egyéb elsődleges fűrészipari termék	23 044	19 396	13 456

Másodlagos faipar

Megnevezés	2006. tény	2007. várható	2008. terv
Csaphornyos parketta (m2)	136 715	122 852	120 452
Mozaik parketta (m2)	84 688	74 200	40 000
Szalagparketta (m2)	621 377	670 000	700 000
Kétrétegű parketta (m2)	55 599	74 000	95 000
Egyéb parketta (m2)	166 795	184 000	190 000
EUR rakodólap (edb)	819	915	947
Egyéb rakodólap (edb)	416	216	261
Ragasztott lap féleségek (m2)	17 467	3 643	9 250

Munkahelyeket teremt az erdő

- Az elmúlt évben az erdészeti társaságok közel 6000 főnek adtak közvetlenül munkát, továbbá 10 ezer vállalkozásnak és 40 ezer családnak biztosítottak közvetve megélhetést.
- A közmunka programban 2004. – 2008. években mintegy 9100 fő foglalkoztatása valósul meg.
- A 2007. évi közmunkaprogramban
  - ✓ több mint 470 településről,
  - ✓ átlagosan 2180 regisztrált állástalan dolgozott,
  - ✓ 1,917 milliárd Ft-os projektköltséggel,
  - ✓ OKJ továbbképzésben 365 fő részesült.
- A 2008. évi közmunkaprogramban mintegy 2000 fő, 5-7 hónapos időszakban kerül foglalkoztatásra.

Közjóléti tevékenység

- A társaságok mintegy 20 ezer ha üzemtervezett parkerdőt kezelnek.
- Közjóléti feladatokkal fokozottan érintett terület mintegy 100 ezer ha.
- Az erdőgazdaságok közjóléti eszközeinek értéke (utak nélkül) 5,1 Mrd Ft.
- Néhány példa a társaságok közjóléti eszközeiből:
  - ✓ erdei iskola szállással 15 db, szállás nélkül 14 db,
  - ✓ 14 erdei vasút, 157 km pályahossz
  - ✓ erdei múzeum, kiállítás 27 db, arborétum 27 db (838 ha),
  - ✓ kilátó 56 db, erdei sétaút 1.538 km, történelmi emlékhely 91 db,
- A közjóléti szolgáltatások évente mintegy 770 M Ft veszteséget okoznak.

A védett természeti területek kezelése

Az erdészeti társaságok az országosan védett erdők mintegy 90 %-át kezelik, ami az általuk kezelt erdők több mint egyharmada. A NATURA 2000 programmal még további területek kerültek valamilyen szintű természetvédelmi korlátozás alá. A program kapcsán az MNV Zrt. 19 erdészeti társasága által vagyonkezelt erdőkben összesen 526 ezer hektár erdő (a vagyonkezelt terület 54 %-a) kijelölése történt meg.

Az erdészeti társaságok a természetvédelmi feladatokkal összefüggésben 540 M Ft becsült többlet ráfordítással számolnak a tervekben.

A fenntartható erdőgazdálkodást, mint közérdekű célt az ENSZ 1997. évi közgyűlésén az alábbiak szerint fogadták el

Az ENSZ 1997. évi közgyűlésén elfogadták, hogy a fenntartható erdőgazdálkodás olyan kiemelkedően fontos közérdekű célok megvalósítását szolgálja, mint a:

- a klímaváltozás hatásainak mérséklése,
- a biológiai sokféleség védelme,
- a fa, mint megújuló nyersanyag, és energiaforrás biztosítása,
- a vidéki lakosság munka- és megélhetési lehetőségeinek javítása.
- a termőtalaj, a mezőgazdasági területek védelme,
- az ivóvízbázisok védelme,
- az ország lakossága testi-lelki felüdülésének biztosítása,

azaz az élet minőségének javítása

Az erdészeti társaságok működtetését érintő fontosabb dokumentumok, jogszabályok

Az erdővel és erdőgazdálkodással kapcsolatos tevékenység során kiemelt figyelemmel kell lenni a korábbi nemzetközi szerződésekben vállaltak teljesítésére, melyek közül is a legfontosabbak:

- a **Nemzeti Erdőstratégia (NES)**,
- a **Nemzeti Erdőprogram (NEP)**,

Folyamatban van az **1996. évi LIII. tv., az „erdő” törvény** módosítása, amely –a módosítások száma miatt- valószínűleg új törvény lesz. Az előkészítő egyeztetéseken az MNV Zrt. képviselője részt vesz.

A 2082/2007. (V. 15.) Korm. határozat, és a 2233/2007. (XII. 12.) Korm. határozat szerint:

A Kormány az állami vagyongazdálkodás szervezeti rendszerének átalakítása keretében szükségesnek tartotta az állami erdőgazdálkodás jelenlegi szervezeti és gazdálkodási rendszerének felülvizsgálatát és az egységes állami erdőkezelés rendszerének kialakítására vonatkozó javaslat elkészítését.

Az állami erdészeti társaságok vagyonkezelésének főbb feladatai:

- nőjön az állami tulajdonban lévő erdővagyon értéke;
- az állami erdők és az erdőgazdálkodás megfeleljenek a társadalom sokrétű követelményeinek, az erdőből származó javak mellett többek között olyan közösségi céloknak is, mint a természetvédelem, a pihenés, az oktatás, az esztétikum és a testedzés;
- és mindeközben nőjön az erdészeti társaságcsoport vagyona és az erdőgazdasági társaságok, erdőkezelő egyéb szervezetek teljesítménye legyen hitelesen mérhető és értékelhető.

Az egységes állami erdő- és vagyonkezelés megteremtése

- 1. Erős központi koordináció és ellenőrzés minden területen.**
- 2. A vagyonnyilvántartás megteremtése (ezzel egyidejűleg a tulajdonviszonyok rendezése).**
- 3. Az egységes vagyonkezelői szerződések megkötéséhez a szükséges egyeztetések elvégzése, a végleges vagyonkezelői szerződések megkötése.**
- 4. A közcélú, és közérdekű feladatok meghatározása, és a finanszírozás megteremtése**
- 5. Az egységes elszámolási rend bevezetése (egységes számviteli, ügyviteli és informatikai rendszer kialakításával).**
- 6. Az egységes információs és kontrolling rendszer kialakítása és működtetése. Ehhez illeszkedően a nyilvántartási, elszámolási és bizonylatolási rendszerek standardizálása, egységesítése.**
- 7. A beruházás, beszerzés stratégiai koordinálása, a kiemelt szállítókkal cégcsoport szintű megállapodások megkötésének elősegítése.**
- 8. Vagyonvédelem erősítése (Kieépíteni, illetve megerősíteni az erdőőri hálózatot).**
- 9. A kezelt erdőterület bővítése az ÚMVP (Új Magyarország Vidékfejlesztési Program) keretében.**

Vagyonkezelési szerződés

Az állami erdőgazdasági társaságok a mai napig is (tíz éve) csak **ideiglenes vagyonkezelési szerződéssel** rendelkeznek az állami tulajdonú erdőterületekre vonatkozóan. A végleges vagyonkezelői szerződések megkötése a 2008. év első felében meg kell történnjen, ezt nagy mértékben megkönnyíti az a tény is, hogy mind az állami tulajdonú erdőterületek, mind az erdőgazdasági társaságok vagyonkezelése az MNV Zrt. szervezetén belül, a Nemzeti Vagyongazdálkodási Tanács döntési kompetenciájába tartozik.

A vagyongazdálkodási díj meghatározása 1.

A vagyongazdálkodás irányába támasztott egyik, legfontosabb követelmény a **tartamos erdőgazdálkodás** megvalósítása. Ezt a követelményt a vagyongazdálkodási díj (vagyongazdálkodási térítés) is kell, hogy közvetítse a kezelő felé.

Jelenlegi javaslatok alapján a jövedelmezőség kategóriái közül az erdőgazdálkodás **természeti járadéka** lehet célszerűen a vagyongazdálkodási díj megállapításának az alapja. A **természeti járadék** megállapítása az egyes célállományok (fafaj csoportok) modellezett korszaki jövedelmének meghatározásából indul ki. A korszaki jövedelmet indokolt csökkenteni az erdőt kezelő szervezet normatív jövedelmének elismerésével (ez nyújt fedezetet a szervezet és eszközeinek szinten tartásához, illetve szükséges mértékű minőségi fejlődéshez). A normatív jövedelmet pl. a fakitermelés árbevételének meghatározott százalékában lehet megadni.

A vagyonkezelői díj meghatározása 2.

A természeti járadék meghatározott, százalékban kifejezett hányada adja az alap **vagyonkezelői díjat**. Az így megállapított értéket módosíthatják **korrekciós tényezők**, úgy mint:

- a faanyagon kívüli, egyéb haszonvételek jövedelme,
- a természetvédelemmel összefüggő feladatok ellátása,
- a vízgazdálkodással összefüggő feladatok és
- az ún. közjóléti feladatok.

A közcélú és a közérdekből elvégzendő feladatok meghatározása 1.

A közérdekből elvégzendő feladatokat az alábbiak szerint csoportosíthatók:

- **Közcélú feladatok:**

- az erdő természetes, illetőleg mesterséges felújítása, valamint a fiatal erdők ápolása és nevelése, tuskózás, nyiladékok és határjelek karbantartása,
- a közcélból fenntartott, gyenge termőhelyi adottságú erdők felújítása,
- erdőszerkezet átalakítás,
- az erdészeti hatóság javaslata alapján a miniszter által elrendelt közérdekű erdővédelmi munkák,
- a kijelölés alapján végzett erdőgazdálkodási tevékenység,
- az erdei természeti rendszerek, az erdő természeti egyensúlyának és egészségi állapotának megőrzése, az erdészeti ismeretterjesztés, oktatás, kutatás.

A közcélú és a közérdekből elvégzendő feladatok meghatározása 2.

b) Közérdekű feladatok:

Közjóléti feladatok

- Erdőterület bővítése (új erdők telepítése),
- az erdei vasutak működtetése,
- a jóléti és a parkerdő-fenntartás
- üdülő- (pihenő-, séta- és kiránduló) erdők, erdei táborok, valamint a lakóterületeket és kirándulóközpontokat összekötő zöldfolyosók műszaki létesítményei, berendezései,
- turisztikai célt szolgáló gépkocsi utak és autóspihenők,
- arborétumok, botanikus kertek,
- illegális hulladék összegyűjtése,
- egyéb közjóléti célt szolgáló műszaki létesítmények üzemeltetése és fenntartása.

A természetvédelmi területen lévő erdőkben a védett természeti értékek megőrzése, fejlesztése.

A közcélú és a közérdekű feladatok finanszírozása

Szükségesnek tartjuk, hogy a közcélú és a közérdekű feladatok pontos, egységes és szakszerű meghatározása megtörténjen az erdőgazdasági társaságok közreműködésével. Ezt követően a közcélú és a közérdekű feladatok kerüljenek lehatárolásra a társaságok alaptevékenységéről bizonylatokkal alátámasztottan.

A társaságok a közcélú és a közérdekű feladatokat az MNV Zrt. által kiadott évenként megújításra kerülő megbízás vagy az MNV Zrt-vel kötött megállapodás alapján végezzék. A megbízásokat és megállapodásokat praktikusán az üzleti tervek elfogadásakor javasolt évente megújítani.

A megbízásnak és a megállapodásnak a feladatok mellett a költségek viselésére és a költségek biztosítására is egyértelműen ki kell térnie.

Az erdészeti társaságok egységes elszámolási rendszere

Az erdőgazdasági részvénytársaságok különböző egységekből tevődnek össze, illetve ugyanazokat a tevékenységeket is eltérő szervezetben és formában végzik, az eltérő adottságú, eredményű erdészetek halmaza, sajátos belső átcsoportosítási, szabályzó és ösztönző rendszerekkel rendelkeznek. Ennek következtében a bármilyen jellegű részvénytársasági összesített adatok vagy/és mutatók nem jellemzik teljes körűen a valóságos folyamatokat. **Az új rendszer bevezetésének célja a hatályos jogszabályok keretei között gazdálkodó társaságok elszámolási rendszerének egységesítése.**

A portfólió teljesítményének növelésében tartalékként jelentkezik az adottságokkal adekvát teljesítményelvárások kitűzése és a végrehajtás eredményének az elemzése, a megfelelő következtetések levonása és teljesítményelvárás korrekciója.

Az új egységes elszámolási rendszer keretében a társaságoknál módosul:

- a számviteli politika,
- a számlarend, számlakeret,
- az informatikai rendszer,
- a szakmai, pénzügyi kontrolling jelentések.

Az erdőterület bővítése

Az NFA földvásárlási tevékenységének köszönhetően jelentős állami területek kerülhetnek beerdősítésre a következő években. A hazai erdőterületek további bővítése, a gyenge adottságú szántó területek művelés váltásával szakmailag is és a klímaváltozás ütemének csökkentése érdekében is indokolt.

Meg kell teremteni annak a lehetőségét, hogy az állami erdőgazdasági társaságok közvetlen állami támogatást is kaphassanak a cél elérése érdekében. Ebben nagy szerepe lehet az MNV Zrt. és a Nemzeti Vagyongazdálkodási Tanács érdekérvényesítő és forrásteremtő képességének, és az Új Magyarország Vidékfejlesztési programnak.

Együttgondolkodás

Köszönöm a FAGOSZ meghívását és a lehetőséget, hogy az erdészet és a faipar egyik legmeghatározóbb szakmai szövetségének konferenciáján ismertethettem az MNV Zrt-hez tartozó állami erdészeti cégcsoport jelenlegi helyzetét és a jövőbeni feladatokat.

A 2008. március 3-án kelt meghívó levelükben felajánlott segítségüket – ami az erdészeti társaság csoport gazdálkodását átfogóan érintő változások véleményezésére vonatkozik – szívesen vesszük, és élni kívánunk vele.

Köszönöm a figyelmet!

Benedek Fülöp

agrárportfolióért felelős vezérigazgató-helyettes

Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.

